

ON ECONOMIA

Opinió

Les renovables de Girona contra el petroli de Trump

- Donald Trump va dir el passat dimecres al Fòrum Mundial de Davos que Europa està comprant "l'estafa verda" de les renovables i es va posar animalista acusant l'eòlica de "matar els ocells" i "destrossar el paisatge". També va dir que la Xina no té parcs eòlics, una mentida descarada perquè és el país amb...

ON ECONOMIA

Energia Transició energètica

https://www.elnacional.cat/oneconomia/ca/opinio/renovables-girona-contra-petroli-trump_1541176_102.html

Germán Aranda

Lunes, 26 enero 2026

Donald Trump va dir el passat dimecres al Fòrum Mundial de Davos que Europa està comprant "l'estafa verda" de les renovables i es va posar animalista acusant l'eòlica de "matar els ocells" i "destrossar el paisatge". També va dir que la Xina no té parcs eòlics, una mentida descarada perquè és el país amb diferència que més en té (més de la meitat). **Trump ridiculitza les renovables**, aposta pel petroli i el gas natural i **Europa (Espanya entre els líders impulsors) ho fa per les renovables**, no només per combatre el canvi climàtic, sinó també per un nou paradigma mundial d'autonomia estratègica, no dependre tant d'altres països, i perquè abarateix els preus. I Catalunya?

No es tracta, com fan de vegades els promotors, de ridiculitzar els *nimbys*, acrònim de not in my backyard que a Catalunya es tradueix com a "renovables, sí, però no així". Però els seus arguments són molt similars als de Trump, amb una part de veritat i una gran part d'exageració o por al desenvolupament. Cert és que van morir gairebé 9.000 aus entre els anys 2020 i 2023 per la presència de l'eòlica i que demanar la seva protecció no té res de còmic, així com que si ningú no ho posés sobre la taula, no es prendrien mesures per reduir aquests danys. I s'ha de fer.

També ho és que els pagesos, quan el propietari dels terrenys se'ls ven per posar un parc fotovoltaic, queden desprotegits econòmicament i se'ls ha de compensar com és degut (fins i tot la patronal fotovoltaica ho reconeix) o buscar convivències com l'agrovoltaica, que eleva les plaques per sobre de les plantacions. Tampoc no hi ha res de caricaturitzable en aquesta reivindicació.

Succeeix que no sempre que els serveis bàsics es presten amb voluntat de fer negoci tenen la cura necessària amb les persones i el territori. Ho vam veure amb les residències d'avis de gestió privada durant la pandèmia (i ho continuem veient) i segurament ho veiem de vegades en la forma que un projecte industrial aterra a un territori. Però **la regulació i els estudis ambientals dels diferents nivells de l'administració són rigorosos i compensen part d'aquest dany**, que a més en els casos de la fotovoltaica, que és la que més creix, és gairebé nul·la. Què vol dir "trinxa el territori"?

Hi ha també un argument amb sentit en contra de les renovables: que generen una altra dependència i una altra petjada de carboni, provinents del fet que la Xina té el domini de la fabricació de tecnologia i que aquesta necessita uns minerals crítics amb una extracció que sí que contamina. Però la

dependència de la tecnologia desapareix un cop està instal·lada, mentre que la del gas i petroli és constant, perquè s'ha d'estar important de manera contínua per produir energia i emet CO₂ durant la seva producció. A més, cada cop està més avançat el reciclatge de les plaques i dels aerogeneradors.

Per primer cop a la història, **l'eòlica i la fotovoltaica van generar l'any passat a Europa més electricitat que no pas els combustibles fòssils** i van arribar al 30% de la generació elèctrica, un 42% a Espanya, mentre el gas va suposar el 29%. Si hi sumem l'energia hidràulica, el percentatge de les renovables arriba al 48% a Europa i supera la meitat a Espanya, juntament amb Alemanya el gran motor d'aquest canvi. A Catalunya, les renovables estan molt per sota de la mitjana europea i molt lluny del conjunt de l'estat i no arriba ni al 20% del total, dades aquestes de 2024. Però és que a més, malgrat els diversos anuncis fets pel govern d'Illa, la instal·lació de renovables no avança i l'any passat només es van incorporar 44 MW nous, un 0,55% dels 8.002 MW que va instal·lar Espanya.

Pels qui s'oposen a totes les renovables, siguin d'un partit o d'un altre, aquest percentatge pot significar un motiu d'orgull. Partits i col·lectius, de fet, celebren quan rebutgen un projecte d'aquest tipus. De vegades, a més, diuen que "no serà electricitat per al territori" perquè anirà a la xarxa i defensen un model de proximitat que no té massa sentit amb el sistema elèctric actual.

L'autoconsum, que sí que és cert que hauria de créixer molt més amb iniciatives publicoprivades que combatin la pobresa energètica, no pot tècnicament cobrir ni tan sols una petita part de la demanda elèctrica.

D'on ve aquesta electricitat quan no ve de les renovables catalanes? **De la nuclear, sobretot, que cobreix el 49,4% de la demanda, d'altres territoris (un 12,9%) o directament del gas natural, principal combustible fòssil utilitzat pels cicles combinats i la cogeneració, que cobreixen un 17,2% de la demanda, sense tenir en compte l'origen fòssil que pot haver-hi en part de la importació elèctrica.** Més del 80% dels combustibles que fa servir Catalunya per a electricitat són gas d'origen fòssil i el biometà i la biomassa tenen encara un paper anecdòtic, tot i que Catalunya és líder en el seu desenvolupament. Existeixen, de totes maneres, reserves davant les inversions de biometà pel soroll dels camions i per les olors dins del territori i per la seva rendibilitat entre els inversors. El que té més sentit és fer-les a prop de les granges per minimitzar aquests riscos i no sempre es fan així. Sembla llunyà un escenari en el qual tinguin un pes rellevant. Per tant, si les nuclears catalanes tanquen, com està previst, el 2035, la dependència de la importació elèctrica i del gas (que també s'importa per fer el mix aquí) augmentarà. I això implica dependre més dels Estats Units en un escenari en què Europa el que cerca és la sobirania.

Sense entrar en el debat de les nuclears, que requereix molta més inversió i un debat molt més de fons i complex que el de les renovables, si Europa ha accelerat tant la seva aposta per les renovables no només és per combatre el canvi climàtic amb energies netes dins els objectius que s'ha marcat. També perquè volia **tancar l'aixeta del gas rus arran de la invasió d'Ucraïna** i no és gens fàcil. Hi ha contractes encara en vigor de gas liquat i el gasoducte que envia el combustible a Rússia passant per Ucraïna només es va poder tancar quan va expirar el conveni, el passat gener de 2025. Així i tot, els ingressos per fòssils han caigut un 30% des de la guerra al país de Putin i amb les renovables es va aconseguir, de passada, que s'abaixessin els preus de la llum, que estaven disparats.

Però ara amb **qui creix la tensió és amb els Estats Units de Trump**, que primer remena els aranzels, després viola la sobirania veneçolana i, ara, per primer cop, desafia Europa amb l'amenaça de fer-se amb Groenlàndia, part de Dinamarca. I, justament, la forma de compensar la caiguda d'importació de gas rus és amb més gas dels Estats Units. De fet, les compres de gas natural liquat (GNL) als Estats Units s'han duplicat i ara suposen el 40% de les importacions de gas europees i el 60% del GNL liquat. Europa es planteja sancions als Estats Units si segueix l'ofensiva contra Groenlàndia i, encara que això no es doni, el nou paradigma econòmic mundial és apostar per la sobirania i l'autonomia, és a dir, per les renovables.

Europa té poc petroli, poc gas i la nuclear depèn de l'abordatge de cada país. Mentre que Alemanya va tancar les centrals, França està apostant-hi de nou i Espanya ha decidit tancar-les. A més, tal com va alertar també a Davos el director executiu de l'Agència Internacional de l'Energia, Fatih Birol, la demanda elèctrica està creixent el triple que la demanda energètica global. "Estem entrant a l'era de l'electricitat", va dir Birol, i això quan el cotxe elèctric no acaba d'arrencar ni la indústria ha trobat el seu camí cap a l'electrificació. Quan això passi, les renovables encara tindran més sentit especialment a Europa: són la via més ràpida, barata, propera i sostenible d'aconseguir aquesta electricitat.

Catalunya, que és un dels pols més importants d'indústria de l'automoció d'Europa i que té una potent indústria d'start-ups, necessitarà aquesta electricitat de proximitat per mantenir aquest rol i per millorar la seva sobirania. I dependre del gas natural liquat de Trump (simplificant) no té sentit econòmicament i va en contra de la direcció estratègica i ambiental europea.

En aquest context, el Govern ha trobat una altra via per sortir de la paràlisi renovable que sí que pot ser molt rellevant. La directora de l'Institut Català de l'Energia, Anna Camp, s'està reunint amb els municipis de les diverses comarques catalanes per delimitar la quantitat de renovables que han d'instal·lar i exactament on podrà fer-ho. En total, necessita un 1,2% del territori per instal·lar els 48.000 MW de renovables que necessita fins al 2050. Ara mateix, només compta amb 5.000 MW.

I el Pla Territorial (Plater) delimita exactament quins són els terrenys disponibles per a fer-ho i demana als territoris implicació. El Plater s'està avançant primer en contacte amb els territoris i després es publicarà definitivament. I a Girona, per exemple, que s'ha oposat frontalment a les renovables, ja ha completat les previsions: haurà de multiplicar per 90 les seves renovables allà per tal de complir els objectius.

A més de l'oposició del territori i de la lentitud administrativa, Catalunya s'enfronta a altres reptes per desencallar les renovables: la saturació de la xarxa i la caiguda dels preus de la llum en temps solar, que redueixen els marges per als promotors i fan que els inversors estiguin cada cop més prudents i menys interessats a invertir en renovables, que, al cap i a la fi, són un negoci.

Té sentit plantejar-se un món amb menys consum energètic, qüestionar la necessitat d'apostar pels centres de dades i de fins a quin punt cal tantíssima intel·ligència artificial per a tot. Té sentit plantejar-se un món a un altre ritme i menys consum en general, on les renovables no depenguin de la mateixa voracitat inversora que va alimentar el petroli quan ja se sabia que danyava el medi ambient. Però davant l'emergència climàtica i l'aposta indiscriminada de Trump pel petroli i per un gas del qual no volem dependre, té molt més sentit apostar cegament per les renovables a Catalunya

que no pas torpedejar un servei que té més beneficis que no pas inconvenients. Fins i tot el més antisistema encén la llum i voldrà, suposo, que emeti menys CO₂ per lluitar contra el canvi climàtic. Sobretot si l'únic argument en contra és el paisatgístic.